

09 OKT 2008

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT
Rednings- og beredskapsavdelingen
8005 Dep.
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
- 9 OKT 2008	
SAKS.NR.:	200408231
AVD/KONT/BEH:	RBA / RBA / HAS
DOK.NR.:	112
ARKIVKODE:	614.9

Deres ref.
00408231- /AHO

Vår ref.
JD 102008

Dato
06.10.2008

**Høringsuttalelse fra Kvinner Frivillige Beredskap:
Utkast til lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og
Sivilforsvaret**

KFB støtter forslaget om en lovpålagt sektorovergripende kommunal beredskapsplikt som knytter beredskapsarbeidet til de øvrige kommunale planprosesser.

KFB reagerer imidlertid på at man i høringsutkastet på side 61 ikke har gitt kommentarer til lovutkastets § 16 Kommunal beredskapsplikt – risiko og sårbarhetsanalyse og § 17 Kommunal beredskapsplikt – beredskapsplan for kommunen.

Etter KFBs mening er formuleringene i § 16 og § 17 i selve lovutkastet lite forpliktende. Det sies at Kongen kan gi forskrifter om gjennomføring av risiko- og sårbarhetsanalyser og om beredskapsplanens innhold. KFB mener det må formuleres klare krav til dette i selve lovteksten.

Det kommunale beredskapsråd er ikke nevnt i lovforslaget. KFB mener det må være klarlagt i loven hvordan beredskapsrådet skal sammensettes. Det må også presiseres i loven hvordan ansvarsfordeling og kommandolinjer i forholdet til andre etater som politiet, fylkesmennene, redningsetatene og Forsvaret, herunder Kystvakten og Heimevernet, skal være. KFB mener det også må lovfestes at det jevnlig skal holdes felles øvelser hvor alle aktuelle etater deltar.

Som eksempel kan nevnes katastrofeøvelsen som ble holdt i Rygge kommune i Østfold 14. oktober 2004. Øvelsen var til forveksling lik et av de krisespill KFB har organisert på sine seminarer. En gasstank med ammoniakk sprang lekk etter en fingert avsporing ved Rygge stasjon. Det oppsto store problemer da brannvesen, politi, ambulansetjeneste og Sivilforsvaret skulle begynne å samarbeide. Øvelsen fikk strykarakter av de deltagende etater. Dette er et eksempel på betydningen av hyppige felles øvelser slik at man står best mulig rustet den dagen en virkelig katastrofe er et faktum.

KFB vil spesielt påpeke betydningen av å inkludere frivillige organisasjoner i beredskapsarbeidet, også når det gjelder utarbeidelse av planverk. Vi mener å ha god erfaring fra de kommuner hvor vi har vært representert i beredskapsrådet. Våre innspill har ofte speilet en annen erfaringsbakgrunn enn den de har som tradisjonelt har deltatt i dette arbeidet. Dette gir planarbeidet en mer helhetlig og realistisk dimensjon. KFB mener frivillige organisasjoner må ha en selvskreven plass i kommunenes beredskapsråd.

KFB er også opptatt av at barns innspill til risiko- og sårbarhetsanalyser er viktig – hva er det barn frykter av uønskede hendelser i sin hverdag? Dette kan kombineres med at barn i skoler og barnehage får en innføring i hvordan de kan forholde seg i kritiske situasjoner. Det finnes flere eksempler på at barn har mestret slike situasjoner når de på forhånd har fått en opplæring, for eksempel i førstehjelp. Frivillige organisasjoner kan bidra i dette arbeidet. KFB tilbyr for eksempel undervisningsopplegget "Finn meg" for å øke barns overlevelsessevne når de kommer bort fra (har gått seg vill) fra omsorgspersoner.

Frivillige organisasjoner når ofte et bredt lag av befolkningen gjennom sine lokallag. KFB tilstreber at alle medlemsmøter på lokalnivå i våre tilknyttede organisasjoner skal ha et innslag av egenberedskap. Vi mener at dersom innbyggerne i kommunen er rustet til å ivareta egen situasjon et døgn eller to om eks strømmen er borte, vil kommunen stå bedre rustet til å kunne konsentrere seg om overordnet krisehåndtering. KFB mener dette er noe kommunens beredskapsråd bør gå aktivt ut og anbefale innbyggerne.

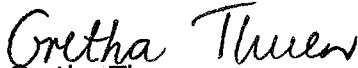
Tjenesteplikt i sivilforsvaret og tilgrensede lovgivning

KFB mener at det bør innføres en totalforsvarsplikt i forbindelse med avtjening av førstegangstjenesten og verneplikten. Totalforsvarsplikten må omfatte hele ungdomskullet. De som ikke nyttes av det militære forsvar må få opplæring innenfor sivil sektor. Dagens trusselbilde er mer omfattende enn tidligere. Det er økt fare for flom, skred, orkan og andre miljøskapte katastrofer, terrorangrep og sammenbrudd i infrastruktur som transport, strøm, vann, samt data- og telekommunikasjon. Denne situasjonen krever at innbyggerne får større kompetanse til å møte krisesituasjoner, og da er det viktig å begynne med en opplæring av alle unge. En ekstrabonus er at dette vil bidra til økt likestilling mellom kjønnene og mellom etnisk norsk ungdom og unge med innvandrerbakgrunn.

KFB mener at det bør opprettes et eget departement med det mål å koordinere kriser i fredstid i tråd med innstillingen gitt av Sårbarhetsutvalget, ledet av Kåre Willoch. Inntil dette eventuelt skjer, bør det være Justisdepartementet som har det overordnede koordineringsansvar.

Selv om kriser i alminnelighet bør håndteres av de som har fagansvaret i det daglige, berører store kriser ofte mange instanser. Det kan synes som om virkeligheten i mange tilfeller overgår fantasien og at dette i mange tilfeller gjør at fagetatene ikke evner å ta nok høyde for dimensjonene. Strømbruddet i Steigen kommune er et eksempel på dette i Norge. Mange andre land har opplevd tragiske eksempler på at man ikke i tide har overskuet dimensjonene ved større krisesituasjoner og ikke har hatt en tilstrekkelig samordnet beredskap til å håndtere krisene på en god måte.

Med vennlig hilsen
Kvinnens Frivillige Beredskap

Gretha Thuen
styreleder

Hanne Guro Garder
daglig leder